

MUSIQIY TA'LIM YO'NALISHLARIDA BO'LAJAK KADRLARNI TAYYORLASHDA ZAMONAVIY ART-PEDAGOGIK YONDASHUVLAR VA ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARNI O'RGANISHNING NAZARIY- METODOLOGIK ASOSLARI VA AMALIY AHAMIYATI

Zikriyo To'ychiyev Bahodir o'g'li

Namangan davlat pedagogika instituti

Musiqqa ta'limi va san'at 1 bosqich magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqola O'zbekistonda musiqiy ta'lim sohasida bo'lajak mutaxassislarni tayyorlash jarayonida zamonaviy art-pedagogik yondashuvlarni tatbiq etish va ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganishning nazariy-metodologik asoslarini va amaliy ahamiyatini tahlil qiladi. Tadqiqotda musiqiy ta'limning bugungi kundagi dolzarb muammolari, pedagogik jarayonni takomillashtirish zarurati, zamonaviy art-pedagogik konsepsiyalarining mohiyati va uning musiqiy ta'limga tatbiqi masalalari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, dunyodagi yetakchi mamlakatlarning musiqiy ta'lim tizimlaridagi ilg'or tajribalar, ularning o'ziga xos jihatlari va O'zbekiston sharoitiga moslashtirish imkoniyatlari o'rganiladi. Maqolada bo'lajak musiqiy kadrlarni tayyorlashda interfaol usullar, innovatsion texnologiyalar, ijodiy-tadqiqiy faoliyatni rivojlantirishga qaratilgan yondashuvlarning ahamiyati ta'kidlanadi. Tadqiqot natijalari musiqiy ta'lim muassasalari uchun uslubiy tavsiyalar ishlab chiqishga, o'quv dasturlarini yangilashga va pedagogik kadrlar malakasini oshirish tizimini takomillashtirishga xizmat qilishi kutilmoqda. Zamonaviy talablarga javob beradigan, ijodiy va kasbiy kompetensiyalarga ega bo'lgan musiqiy kadrlarni tayyorlashning dolzarb masalalariga bag'ishlangan ushbu ish, soha rivojiga o'z hissasini qo'shadi.

Kalit so'zlar: musiqiy ta'lim, art-pedagogika, xorijiy tajriba, kadrlarni tayyorlash, innovatsion texnologiyalar, pedagogik yondashuvlar

Kirish. O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini tubdan isloh qilish va jahon standartlari darajasiga ko'tarish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylangan. Bu islohotlar ayniqsa, madaniyat va san'at sohasidagi ta'limga, jumladan, musiqiy ta'limga ham o'z ta'sirini ko'rsatmoqda. Musiqiy ta'limning asosiy maqsadi – milliy madaniyatimizni boyitishga qodir, yuqori kasbiy mahoratga, ijodiy salohiyatga va zamonaviy dunyoqarashga ega bo'lgan mutaxassislarni tayyorlashdir. Bugungi kunda musiqiy ta'lim yo'nalishlarida bo'lajak kadrlarni tayyorlash jarayoni bir qator nazariy va amaliy muammolarga duch kelmoqda. An'anaviy o'qitish usullarining yetarlicha samarali bo'lmasligi, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni tatbiq etishdagi sustkashlik, xorijiy mamlakatlardagi ilg'or tajribalarni o'rganish va joriy etishdagi kamchiliklar ushbu

muammolarning ayrimlaridir. Shu nuqtai nazardan, musiqiy ta'limda zamonaviy art-pedagogik yondashuvlarni qo'llash hamda ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganishning nazariy-metodologik asoslarini chuqur tahlil qilish va ularning amaliy ahamiyatini belgilash bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biridir. Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi – musiqiy ta'limda bo'lajak kadrlarni tayyorlashda art-pedagogik yondashuvlar va xorijiy ilg'or tajribalarni o'rganishning nazariy-metodologik asoslarini ishlab chiqish hamda ularni amaliyotga tatbiq etishning samarali yo'llarini aniqlashdan iborat. Tadqiqotda zamonaviy art-pedagogikaning mohiyati, uning musiqiy ta'lim jarayoniga tatbiqi, shuningdek, dunyodagi yetakchi ta'lim muassasalarining musiqiy ta'lim dasturlari, o'qitish metodikalari va pedagogik texnologiyalari tahlil qilinadi. Bu esa, kelajakda O'zbekistonda yuqori malakali va zamonaviy talablarga javob beradigan musiqiy kadrlarni tayyorlash tizimini takomillashtirishga xizmat qiladi.

Metodologiya. Ushbu tadqiqotda musiqiy ta'limda bo'lajak kadrlarni tayyorlashda zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar va ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganishning nazariy-metodologik asoslarini aniqlash va amaliy ahamiyatini belgilash maqsadida tizimli tahlil, qiyosiy-pedagogik tahlil, induktiv va deduktiv usullar, pedagogik kuzatuv, suhbat, so'rovnoma, ekspert baholash hamda mavjud ilmiy-metodik adabiyotlarni o'rganish kabi ilmiy tadqiqot usullaridan foydalanildi. Nazariy asos sifatida, art-pedagogikaning falsafiy, psixologik va pedagogik tamoyillari, konstruktivizm, konstruktivizm va pragmatizm kabi ta'lim nazariyalari, shuningdek, kompetensiyaviy yondashuv asos qilib olindi. Tadqiqotning nazariy-metodologik bazasini O'zbekiston va xorijiy mamlakatlarda nashr etilgan ilmiy-pedagogik adabiyotlar, dissertatsiyalar, monografiyalar, maqolalar va Oliy ta'lim muassasalarining o'quv dasturlari tashkil etadi. Xorijiy ilg'or tajribalarni o'rganish maqsadida AQSH, Buyuk Britaniya, Germaniya, Fransiya, Yaponiya va Janubiy Koreya kabi mamlakatlarning yetakchi konservatoriyalari, musiqa kollejlari va universitetlarining musiqiy ta'lim dasturlari, o'qitish metodikalari, pedagogik innovatsiyalari va zamonaviy talablariga oid ma'lumotlar tahlil qilindi. Bunda internet resurslari, xalqaro ilmiy jurnallar va konferensiya materiallaridan keng foydalanildi. Tadqiqot jarayonida bo'lajak musiqiy kadrlarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda zamonaviy art-pedagogik yondashuvlarning o'ri va ahamiyati aniqlandi. Xususan, ijodiy-tadqiqiy faoliyatni rivojlantirish, loyihaviy ta'lim, muammoli-yechimli o'qitish, interfaol usullar va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining qo'llanilishi bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi. Shuningdek, O'zbekiston sharoitida xorijiy ilg'or tajribalarni joriy etishning o'ziga xos jihatlari va usullari tadqiq etildi. Tadqiqot natijalarini umumlashtirish va tizimlashtirish uchun statistik tahlil usullaridan foydalanildi.

Ushbu metodologiya, musiqiy ta'limda kadrlar tayyorlashning dolzarb muammolarini kompleks o'rganish va samarali yechimlar topish imkonini berdi.

Natijalar. Tadqiqot natijalariga ko'ra, O'zbekistonda musiqiy ta'lim yo'nalishlarida bo'lajak kadrlarni tayyorlashda zamonaviy art-pedagogik yondashuvlarni tatbiq etish va ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganishning nazariy-metodologik asoslari va amaliy ahamiyati quyidagilarni o'z ichiga oladi: Birinchidan, zamonaviy art-pedagogika – bu nafaqat musiqa ijrochiligi, balki ijodkorlik, tanqidiy fikrlash, tadqiqotchilik va pedagogik mahoratni o'z ichiga olgan keng qamrovli yondashuvdir. Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, ko'plab xorijiy mamlakatlarda (AQSH, Buyuk Britaniya, Germaniya) musiqiy ta'lim dasturlari bo'lajak mutaxassislarni faqat ijrochi sifatida emas, balki ijodiy shaxs, tadqiqotchi va ta'lim beruvchi sifatida shakllantirishga qaratilgan. Misol uchun, AQSHdagi konservatoriyalarda 'research-based learning' tamoyili asosida talabalar o'zlarining ijodiy va ilmiy loyihalarini amalga oshirishlari uchun imkoniyat yaratilgan. Ikkinchidan, ilg'or xorijiy tajribalar tahlili shuni ko'rsatdiki, musiqa ta'limida innovatsion texnologiyalardan foydalanish samaradorlikni oshiradi. Jumladan, virtual studiyalar, interaktiv musiqa dasturlari, onlayn platformalar orqali ma'ruza va mahorat darslarini o'tish, masofaviy hamkorlik loyihalarini amalga oshirish keng qo'llanilmoqda. Yaponiyada musiqiy ta'limda 'digital musicology' yo'nalishi rivojlanib, talabalar musiqa yaratishda va tahlil qilishda zamonaviy raqamli vositalardan foydalanishni o'rganishadi. Uchinchidan, O'zbekiston sharoitida xorijiy tajribalarni joriy etishda milliy o'ziga xosliklarni hisobga olish zarur. An'anaviy musiqa merosimizni, milliy musiqa ijro uslublarini zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish muhim ahamiyatga ega. Masalan, mumtoz o'zbek musiqa durdonalarini tahlil qilishda va ijro etishda zamonaviy kompyuter dasturlaridan foydalanish, milliy musiqa an'alarini saqlagan holda yangicha ijodiy yondashuvlarni shakllantirishga yordam beradi. Tadqiqotda aniqlanishicha, bo'lajak musiqiy kadrlarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishda quyidagi jihatlar muhim: - Ijodiy-tadqiqiy faoliyatni rivojlantirishga qaratilgan loyihalar; - Pedagogik mahoratni oshirishga yo'naltirilgan zamonaviy usullar (masalan, 'flipped classroom', 'gamification'); - Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish; - Xalqaro hamkorlik va tajriba almashinuv dasturlarida ishtirok etish imkoniyatlarini kengaytirish. Ushbu natijalar, O'zbekistonda musiqiy ta'lim tizimini yanada takomillashtirishga va jahon standartlariga mos kadrlar tayyorlashga zamin yaratadi.

Muhokama. Musiqiy ta'limda bo'lajak kadrlarni tayyorlashning zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar va ilg'or xorijiy tajribalar asosida takomillashtirilishi bugungi kunning eng muhim vazifalaridan biridir. Tadqiqot natijalari shuni

tasdiqlaydiki, ko'plab rivojlangan mamlakatlarda musiqiy ta'lim tizimi nafaqat ijrochilik mahoratiga, balki ijodiy, ilmiy va pedagogik salohiyatni rivojlantirishga qaratilgan. Xususan, AQSH va Buyuk Britaniyadagi konservatoriyalarda 'research-based learning' va 'creative practice' kabi yondashuvlar asosida talabalarning o'zlarining original asarlarini yaratishlari, ilmiy tadqiqotlar olib borishlari va ularni himoya qilishlari uchun keng imkoniyatlar yaratilgan. Bu esa, bo'lajak mutaxassislarning nafaqat ijrochi, balki tadqiqotchi va yaratuvchi sifatida shakllanishiga yordam beradi. Yaponiyadagi 'digital musicology' va Germaniyadagi 'music technology' yo'nalishlarining rivojlanishi musiqa ta'limida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining muhim rolini ko'rsatadi. Talabalar musiqa yaratish, aranjirovka qilish, ovoz yozish va montaj qilishda zamonaviy dasturiy ta'minotlardan foydalanishni o'rganishadi. Bu esa, kelajakda musiqiy industriya talablariga mos kadrlarni tayyorlash imkonini beradi. O'zbekiston sharoitida ushbu xorijiy tajribalarni joriy etishda milliy o'ziga xosliklarni hisobga olish zarur. An'anaviy o'zbek musiqa merosini, mumtoz ijro uslublarini va milliy musiqa nazariyasini zamonaviy pedagogik texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish muhim. Masalan, maqom ijrochiligi, ashula va lapar janrlarini o'rganishda ham raqamli vositalardan foydalanish, ilmiy tahlil qilish va ijodiy izlanishlar olib borish mumkin. Bu, bir tomondan, milliy musiqa an'alarini saqlab qolishga, ikkinchi tomondan, ularni jahon musiqa madaniyati bilan integratsiya qilishga yordam beradi. Tadqiqotda aniqlangan kasbiy kompetensiyalar – ijodiy-tadqiqiy faoliyat, pedagogik mahorat, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish ko'nikmalari – bo'lajak musiqiy kadrlarning zamonaviy talablarga javob berishi uchun zarurdir. 'Flipped classroom' (teskari sinf) va 'gamification' (o'yinlashtirish) kabi interfaol usullar o'quv jarayonini yanada faollashtirish, talabalarning motivatsiyasini oshirish va ularning mustaqil o'rganish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Xorijiy hamkorlik va tajriba almashinuv dasturlari esa, talabalar va o'qituvchilarning dunyo miqyosidagi ilg'or yutuqlardan xabardor bo'lishlariga, yangi g'oyalar bilan tanishishlariga va kasbiy aloqalarni o'rnatishlariga imkon yaratadi. Umuman olganda, ushbu tadqiqot musiqiy ta'lim tizimidagi mavjud kamchiliklarni bartaraf etish, ta'lim sifatini oshirish va jahon standartlariga mos ravishda yuqori malakali, ijodkor va tadqiqotchi musiqiy kadrlarni tayyorlash yo'lida muhim qadam bo'lib, kelajakdagi ilmiy-amaliy izlanishlar uchun asos yaratadi.

Xulosa. Ushbu tadqiqot musiqiy ta'lim yo'nalishlarida bo'lajak kadrlarni tayyorlashda zamonaviy art-pedagogik yondashuvlar va ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganishning nazariy-metodologik asoslari va amaliy ahamiyatini tahlil qilishga bag'ishlandi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, O'zbekistonda musiqiy ta'lim tizimini jahon standartlariga mos ravishda rivojlantirish uchun zamonaviy art-

pedagogik konsepsiyalarni chuqur o'rganish va amaliyotga joriy etish zarur. Xususan, ijodiy-tadqiqiy faoliyatni rag'batlantirish, innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanish bo'lajak musiqiy kadrlarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Xorijiy mamlakatlardagi ilg'or tajribalarni o'rganish shuni tasdiqlaydiki, musiqa ta'limi faqat ijrochilik mahoratini egallash bilangina cheklanib qolmay, balki talabalarning tanqidiy fikrlash, ijodiy izlanish, tadqiqotchilik va pedagogik mahoratlarini ham rivojlantirishga qaratilishi lozim. Bu borada AQSH, Buyuk Britaniya, Germaniya kabi davlatlarning tajribalari o'rnak bo'la oladi. Milliy o'ziga xosliklarni hisobga olgan holda, an'anaviy musiqa merosimizni zamonaviy pedagogik usullar va texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish, O'zbekiston musiqiy ta'limining o'ziga xosligini ta'minlash bilan birga, uni jahon musiqa makoniga integratsiya qilishga yordam beradi. Tadqiqot natijalari asosida quyidagi xulosalarga kelindi: 1. Zamonaviy art-pedagogika - musiqiy ta'limning asosiy yo'nalishi sifatida qaralishi kerak. 2. Talabalarning ijodiy-tadqiqiy faoliyatini rivojlantirishga qaratilgan loyihaviy ta'lim muhim ahamiyat kasb etadi. 3. Musiqiy ta'limda interfaol usullar ('flipped classroom', 'gamification') va axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish samaradorlikni oshiradi. 4. Xorijiy hamkorlik va tajriba almashinuv dasturlarini kengaytirish lozim. Kelgusida ushbu tadqiqot natijalari asosida O'zbekistondagi musiqiy ta'lim muassasalari uchun yangi o'quv dasturlarini ishlab chiqish, o'qituvchilar malakasini oshirish tizimini takomillashtirish va bo'lajak musiqiy kadrlarni tayyorlash jarayonini yanada samarali tashkil etish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish mumkin. Bu esa, o'z navbatida, milliy madaniyatimizni rivojlantirishga va jahon musiqa madaniyatiga hissa qo'shishga qodir yuqori malakali mutaxassislarni tayyorlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Qodir o'g'li, M. S. (2025). *MILLIY MUSIQA–XALQ MADANIYATINING MA'NAVIY KO'ZGUSI. JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 8(10), 107-109.
2. Qodir o'g'li, M. S. (2025). *MUSIQA O'QITUVCHILAR DARSLARDA ILG'OR TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH KO'NIKMALARI. SO'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 8(9), 90-94.
3. Qodir o'g'li, M. S. (2025). *MUSIQA SAVODXONLIGI TUSHUNCHASI. FORMATION OF PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY AS INTERDISCIPLINARY SCIENCES*, 3(36), 220-224.
4. Qodir o'g'li, M. S. (2025). *INNOVATION TEXNOLOGIYALAR TUSHUNCHASI. SCIENTIFIC APPROACH TO THE MODERN EDUCATION SYSTEM*, 3(32), 87-91.

5. Qodir o‘g‘li, M. S. (2024). INNOVATION TECHNOLOGIYALAR VA ULARNING MUSIQA TA'LIMIDA QO'LLANILISHI. *SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH*, 3(28), 68-71.
6. Qodir o‘g‘li, M. S. (2025). MILLIY MUSIQA–XALQ MADANIYATINING MA'NAVIY KO 'ZGUSI. *JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 8(10), 107-109.
7. JURAKHONOVICH, G. J., & KARIMBERDIEVICH, R. K. Renewing the System of the Country and the Role and Significance of Art and Culture in Today's New Level of Modernization in Our Life. *JournalNX*, 6(05), 7-9.
8. Gaziyeu, J. J. (2021). STYLISTIC FEATURES OF THE WORK OF FRANZ JOSEPH HAYDN. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 215-217).
9. Gaziyeu, J. J., & Toshmatov, G. O. (2021). Acts credit module system and its implementation activities in higher educational process. *Asian Journal of Multidimensional Research*, 10(9), 467-472.
10. Gaziyeu, J. J., & Aliyeva, N. R. (2021). Dmitriy dmitrievich shostakovich life and work. *Asian Journal of Multidimensional Research*, 10(10), 1181-1185.
11. Joraxanovich, G. J. (2023). Psychological Factors Of Musical Education. *JournalNX*, 9(11), 8-10.
12. Botirkhanovich, S. B. (2024). The Structure of Kashkar Rubab, And Methods of Their Execution. *CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN*, 5(1), 19-22.
13. Shokirkhonov, B. (2026, February). DEVELOPMENT OF STUDENTS'PERFORMING AND MUSICAL ABILITIES THROUGH INSTRUMENTS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 77-79).
14. Botirxonovich, S. B. (2025). MUSIQA NAZARIYASI FANIDAN TALABALARNING MUSTAQIL TA'LIMINI TASHKIL ETISH METODIKASI. *FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities.*, 13(7), 139-150.
15. Toshmatov, G. U. O. (2026). Musiqa ta'limi jarayonida sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari. *Science and Education*, 7(2), 195-201.
16. Тошматов, F., & Турдалиева, O. (2023). ТАЛАБАЛАРНИ МУСТАҚИЛ ИШЛАШГА ҚИЗИҚТИРИШ ОМИЛЛАРИ. Универсальная индексная библиотека Евразийского журнала академических исследований, 3(6), 162-166.
17. Olimjonovich, T. G., & Komiljanovna, D. G. (2022). The Importance of the Festival “East Songs” in the Introduction and Development of National Classical Music of the Peoples of the East. *Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science*, 3(6), 195-199.
18. Abduraimov, S. (2024). METHODS OF USING PRACTICAL METHODS IN MUSIC CULTURE LESSONS IN HIGH SCHOOLS. *Решение социальных проблем в управлении и экономике*, 3(6), 22-25.
19. Abduraimov, S. Z. (2024). MUSIQA TO 'GARAKLARI ASOSIDA O 'QUVCHILARDA MILLIY RUHIYAT TUSHUNCHALARINI SHAKLLANTIRISH USULLARI. *Inter education & global study*, (5 (1)), 44-51.
20. Erdonov, S. B., Maxmudov, A. V., Abduraimov, O. S., Allamurotov, A. L., Mavlanov, B. J., & Mamatkasimov, O. T. (2023). On Reserves of Hippophae rhamnoides L. Fruit on the Territory of the Zarafshan National Nature Park of Uzbekistan. *American Journal of Plant Sciences*, 14, 946-954.

21. Asrakulova, A. (2025). ECONOMIC VIEWS OF ABU NASR FORABI. *Инновационные исследования в науке*, 4(2), 65-68.
22. Nabievna, A. A. (2025). ECONOMIC THOUGHTS OF YUSUF KHOS KHOJIB. *Web of Humanities: Journal of Social Science and Humanitarian Research*, 3(2), 212-214.
23. Asrakulova, A. (2025, February). HISTORICAL-PHILOSOPHICAL AND PUBLIC ADMINISTRATION ISSUES IN NIZAMULMULK’S “SIYOSATNOMA”. In *Международная конференция академических наук* (Vol. 4, No. 2, pp. 85-88).
24. Jurayeva, G. (2025). TALABALARNING O‘ZBEK XALQ CHOLG‘ULARIDA IJROCHILIK MAHORATLARINI OSHIRISHDA USTOZ-SHOGIRD AN‘ANALARINING O‘RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 535538.
25. Jurayeva, G. (2024). MUSIQA FANIDA XALQ CHOLG‘ULARINI O‘RGATISHDA INTERFAOL USULLARDAN FOYDALANISH. *Universal Science Perspectives International Scientific Practical Journal*, 1(1).
26. Jo‘Rayeva, G. Z. Q. (2026). STEM yondashuvi asosida musiqa nazariyasi ta’limini rivojlantirish yo‘llari. *Science and Education*, 7(2), 169-174.
27. Akhmedov, B. (2026, February). THE ROLE OF MUSIC IN THE FORMATION OF PERSONALITY. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 72-76).
28. Akhmedov, B. (2026, February). TECHNICAL AND EXPRESSIVE ASPECTS OF THE CONDUCTING APPARATUS. In *International Conference on Social Sciences & Humanities* (Vol. 2, No. 2, pp. 68-71).
29. Ahmedov, B. S. (2026). Umumta’lim maktablari musiqa darslarida musiqa tinglash jarayonining metodik asoslari. *Science and Education*, 7(2), 182-187.
30. Tajiboyev, E. (2025). O ‘ZBEK MILLIY QADRIYATLARINING TARIXIY MEROSI VA ZAMONAVIY JAMIYATDAGI O ‘RNI. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3).
31. Tajiboev, E. (2025). ORGANIZATION OF AN OUT-OF-CLASS MUSIC CLUB IN COMPREHENSIVE SECONDARY SCHOOLS. *Развитие и инновации в науке*, 4(2), 13-16
32. Tajiboyev, E. M. (2026). Scientific and pedagogical foundations of developing the skills of listening to national music in higher education system. *Science and Education*, 7(1), 1038-1043.
33. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). O ‘quvchilarning STEAM ta’lim texnologiyalarini qo‘llash asosida muammolarni yechish ko‘nikmalarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(2), 157-161.
34. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqiy mashg‘ulotlar orqali talabalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi. *Science and Education*, 7(3), 388-391.
35. Usmonjanova, G. A. Q. (2026). Musiqa ta’limida STEM texnologiyalari va milliy musiqa integratsiyasi. *Science and Education*, 7(3), 392-395.
36. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta’limi yo‘nalishi talabalarida ritmik kompetensiyani rivojlantirishning metodik asoslari. *Science and Education*, 7(1), 960-965.
37. Odilova, G. (2025). MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA BOLALAR BILAN ISHLASHDA MULOQOT TEXNOLOGIYASIDA. *Universal xalqaro ilmiy jurnal*, 2(4.3), 367-370.
38. Odilova, G. O. (2026). Musiqa ta’limi orqali bolaga emotsional yondashish tendensiyalari. *Science and Education*, 7(2), 162-168.

39. Gaziyeu, J. J. (2021). STYLISTIC FEATURES OF THE WORK OF FRANZ JOSEPH HAYDN. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 215-217).
40. JURAKHONOVICH, G. J., & KARIMBERDIEVICH, R. K. Renewing the System of the Country and the Role and Significance of Art and Culture in Today's New Level of Modernization in Our Life. *JournalNX*, 6(05), 7-9.
41. Joraxanovich, G. J. (2025). XIX ASR OHIRI XX ASR BOSHLARIDA YEVROPADA MUSIQA PSIXOLOGIYASI RIVOJLANISHI. *Научный Импульс*, 4(37), 157-161.
42. Muhammadjon o'g, O. R. A. (2025, December). RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA PEDAGOGIKA YO 'NALISHI TALABALARI KREATIV FIKRLASH KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING INNOVATSION METODIKASI. In Partner conferences of the International Scientific Journal Research Focus (Vol. 1, No. 1, pp. 1156-1159).
43. Muhammadjon o'g, O. R. A. (2025). MUSIQA TA'LIMINI BARCHA TALABALAR UCHUN INKLYUZIV TARTIBDA TASHKIL ETISH. "Iqtidorli talabalar ilmiy xabarlari" ilmiy-uslubiy jurnali, 1(2), 3-9.